

Raadsvoorstel

Jaar Zaaknummer

2026 147487-2026

Onderwerp:

Jaarrekeningen 2025, Begrotingswijzigingen 2026 en Begrotingen 2027 GR-en

Portefeuillehouder: M. Kuipers-Hekhuis

Team: Concern Strategie en Advies

M.J. Visser, telefoonnummer 140591

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

1. De begrotingen 2027 van de gemeenschappelijke regelingen GGD Drenthe/SamenDrenthe, EMCO-groep, Omgevingsdienst Drenthe, Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe (Publiek Vervoer), Veiligheidsregio Drenthe, Drents Archief en Recreatieschap Drenthe, voor wat betreft de jaarschijf 2027, en de begrotingswijzigingen 2026 van de gemeenschappelijke regelingen GGD Drenthe, EMCO-groep, Omgevingsdienst Drenthe en Publiek Vervoer Groningen Drenthe (Publiek Vervoer) van een positief advies te voorzien;
2. Kennis te nemen van de jaarrekeningen 2025 van de gemeenschappelijke regelingen GGD Drenthe, EMCO-groep, Omgevingsdienst Drenthe, Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe, Veiligheidsregio Drenthe, Drents Archief en Recreatieschap Drenthe.

Bijlagen:

Bijlage 1 t/m 6: Begrotingen 2026 gemeenschappelijke regelingen

Bijlage 7 t/m 10: Begrotingswijzigingen 2025 gemeenschappelijke regelingen

Bijlage 11 t/m 16: Jaarrekeningen 2024 gemeenschappelijke regelingen

Bijlage 17: Uitgaande brieven gemeenschappelijke regelingen

jaar	Zaaknummer
------	------------

2026	147487-2026
------	-------------

1. Inleiding:

De gemeenschappelijke regelingen GGD Drenthe/SamenDrenthe (GGD), EMCO-groep (EMCO), Omgevingsdienst Drenthe (OD Drenthe), Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe (Publiek Vervoer), Veiligheidsregio Drenthe (VRD), Drents Archief en Recreatieschap Drenthe (Recreatieschap) hebben hun begroting 2027 naar de aangesloten gemeenten verstuurd.

Van de GGD, EMCO, Publiek Vervoer en OD Drenthe hebben we ook een begrotingswijziging 2026 ontvangen.

De gemeenteraden worden gevraagd hun zienswijze over de begrotingen kenbaar te maken. De Algemene Besturen van de gemeenschappelijke regelingen stellen de begrotingen 2027, respectievelijk begrotingswijzigingen 2026, vast na kennis te hebben genomen van de zienswijze van de gemeenteraden. De jaarrekeningen 2025 worden zoals gebruikelijk ter informatie aan de gemeenteraden toegezonden.

Ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling GGD Drenthe/SamenDrenthe dient te worden opgemerkt dat deze gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2026 is gewijzigd en dat de naam is gewijzigd van GGD Drenthe in SamenDrenthe. De namen van deze regeling lopen in dit voorstel en de bijlagen derhalve nog door elkaar heen.

2. Beoogd effect:

Door het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting kan de raad invloed uitoefenen zodat de koers van de gemeenschappelijke regelingen aansluit bij de beleidsuitgangspunten van de gemeente Emmen.

3. Argumenten:

1.1. De begrotingen 2027 en de begrotingswijzigingen 2026 zijn in evenwicht en kunnen van een positief advies worden voorzien.

GGD

Per 1 januari 2026 is de gewijzigde gemeenschappelijke regeling in werking getreden onder de naam 'SamenDrenthe'. Binnen deze regeling zijn twee gelijkwaardige pijlers verankerd: Publieke Gezondheid (voorheen GGD Drenthe, met focus op preventie) en Zorg en Veiligheid (met focus op interventie). Ook het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe wordt hierin ondergebracht. In 2026 wordt gewerkt aan verdere organisatie- en governance-inrichting.

Binnen Publieke Gezondheid ligt de nadruk op het verkleinen van gezondheidsverschillen en het versterken van preventie. De focus ligt op drie thema's: Kansrijke Start, Gezonde Leefomgeving en Mentale Gezondheid. Daarnaast wordt de samenwerking tussen de noordelijke GGD'en verder geïntensiveerd, met name binnen de algemene gezondheidszorg.

Het domein Zorg en Veiligheid richt zich op een integrale aanpak voor kwetsbare inwoners, met aandacht voor onder meer toenemende complexiteit van casuïstiek, personeelstekorten en werkdruk. Focuspunten zijn onder andere suïcidepreventie, seksueel geweld bij jonge kinderen en intieme terreur/femicide. De samenwerking met gemeenten en ketenpartners wordt verder versterkt.

Organisatiebreed wordt ingezet op toekomstbestendigheid via de programma's Samen Sterk (bedrijfsvoering en capaciteit) en Kennisgedreven werken (datagedreven werken en innovatie, waaronder AI). Ook wordt de crisisorganisatie verder doorontwikkeld.

Voor de begroting 2027 wordt voorgesteld om een aantal structurele taken niet langer als additionele taken, maar als basistaak op te nemen. Dit leidt tot een eenvoudiger en stabielere begrotingsmodel. De gemeentelijke bijdrage wordt daarbij gebaseerd op inwonersaantallen (CBS), wat leidt tot een beperkt herverdelingseffect tussen gemeenten.

Verder stelt SamenDrenthe voor de begroting 2026 op twee onderdelen te wijzigen, hiervoor is een Begrotingswijziging aangeleverd. Het gaat enerzijds om een technische begrotingswijziging (geen gevolgen gemeentebegroting); loon- en prijscompensatie en het actualiseren van budgetten voor additionele taken, en anderzijds om een inhoudelijke begrotingswijziging met gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage. Dit betreft ontwikkelingen:

1. Jeugdgezondheidszorg Oekraïense kinderen. Dit betreffen de jaarlijkse kosten voor Oekraïense kinderen die vanuit het gemeentefonds worden vergoed;
2. Toezicht kinderopvang – kwaliteitseisen uitvoering van nieuwe wettelijke eisen per juli 2026. Nieuwe kwaliteitseisen leiden tot hogere kosten die vanuit het gemeentefonds worden vergoed;
3. Zorg en Veiligheid – Veilig Thuis uitbreiding van capaciteit vanwege een sterke toename van meldingen en adviesvragen (circa +30%), met name rond huiselijk geweld en intieme terreur;
4. Bedrijfsvoering: versterking van ondersteunende functies (o.a. financiën, juridische ondersteuning, communicatie en leren & ontwikkelen) om de organisatie toekomstbestendig te houden.

OD Drenthe

Onze vraag naar milieudiensten is duidelijk toegenomen door de invoering van de Omgevingswet. In 2024 is slechts 5% urenimpact opgenomen ondanks een hogere berekening. Deze 5% is na 2024 - op uitdrukkelijk verzoek vanuit diverse raden – als o-lijn gehanteerd voor de begroting. Monitoring laat zien dat de toename in vraag door extra taken en complexiteit aanzienlijk hoger is dan past binnen de begroting. Hierdoor zijn de werkvoorraden in de vergunningverlening opgelopen. Deze situatie is ongewenst en heeft directe gevolgen voor de Drentse bedrijven en ruimtelijke ontwikkelingen. In de begroting wordt de gemeentelijke bijdrage omhoog bijgesteld als gevolg van eerdergenoemde ontwikkelingen. Hoofdzakelijk werkt het wegwerken van de achterstanden in de werkvoorraad, welke ook in de begrotingswijziging 2026 verwerkt zit, door in 2027.

EMCO

De begroting 2027 staat in het teken van een belangrijke transitie: de samenvoeging van de GR EMCO-groep en Menso NV tot één werkontwikkelbedrijf voor de gemeenten Emmen, Borger-Odoorn en Coevorden. In 2027 wordt gewerkt aan de implementatie hiervan. Daarbij wordt onderkend dat deze samenvoeging in de eerste jaren extra inzet en middelen vraagt, voordat de beoogde voordelen zichtbaar worden.

De EMCO-groep blijft in 2027 investeren in:

1. kwaliteit en veiligheid van het werk, onder andere door moderne machines en veilige werkomstandigheden;
2. ontwikkeling van medewerkers, via scholing en leerlijnen;
3. leiderschap en begeleiding, passend bij de veranderende doelgroepen.

Daarnaast staat de organisatie voor grote uitdagingen door de afname van het aantal WSW-medewerkers en de instroom van nieuwe doelgroepen. Dit vraagt om de verdere ontwikkeling van de EMCO-groep van werkbedrijf naar volwaardig werkontwikkelbedrijf, met bijbehorende investeringen in begeleiding, infrastructuur en organisatie.

Daarnaast heeft EMCO ook een gewijzigde begroting 2026 aangeleverd. Deze gewijzigde begroting laat een duidelijke financiële verbetering zien. Hiermee wordt de financiële basis versterkt en ontstaat meer ruimte om de organisatie beheerst door te ontwikkelen richting een toekomstbestendig werkontwikkelbedrijf. De verbetering wordt met name veroorzaakt door:

- Hogere opbrengsten uit dienstverlening en vastgoed;
- Een gunstiger subsidieresultaat WSW, mede door hogere Rijksbijdragen;
- Een tijdelijke compensatie binnen Beschut Werk.

Tegelijkertijd is sprake van hogere bedrijfslasten, onder andere door loon- en prijsontwikkelingen en noodzakelijke investeringen in veiligheid, kwaliteit en infrastructuur. Ook vraagt de uitstroom van WSW-medewerkers om aanpassing van de personele bezetting richting andere doelgroepen, wat leidt tot een andere personeelsmix en hogere ambtelijke lasten.

De EMCO-groep blijft in 2026 inzetten op kostenbeheersing, professionalisering en versterking van het werkontwikkelbedrijf. Eventuele incidentele kosten van de beoogde samenvoeging zijn nog niet in deze begrotingswijziging opgenomen.

Publiek vervoer.

Publiek Vervoer is een samenwerking tussen alle Groningse en Drentse gemeenten en het OV-Bureau. We ondersteunen de visie en koers van Publiek Vervoer: het creëren van een optimaal vervoersnetwerk in Groningen en Drenthe, dat betaalbaar en toekomstbestendig is; waarin duurzaam gebruik wordt gemaakt van alle vervoersmiddelen. Uit de ontwerpbegroting 2027 blijkt dat alle structurele lasten zijn gedekt door structurele baten. In 2025 en 2026 lag de nadruk voor Publiek Vervoer op het uitvoeren van de aanbesteding. In 2027 gaan de nieuwe vervoerscontracten in en ligt de focus op een goede implementatie.

Veiligheidsregio Drenthe

De beleidsvisie 2025 – 2028 geeft richting aan de opgaven voor 2027. De VRD wil zich voorbereiden op een samenleving die sneller verandert dan voorheen en waarin naast bekende risico's er ook complexere en minder voorspelbare risico's ontstaan. De werkelijkheid overtreft echter de verwachtingen. De druk op de vrijwillige brandweer neemt toe, digitale verstoringen zijn reëler en ingrijpender geworden en de verschuiving van de zorg naar de thuissituatie brengt nieuwe kwetsbaarheden met zich mee. Ook de schaarste op de arbeidsmarkt raakt alle organisatieonderdelen.

De VRD geeft aan de komende jaren eerst te willen investeren in het herstellen en versterken van het fundament van de organisatie, met name bij de brandweer. Daarna verschuift de aandacht naar verdere ontwikkeling van de organisatie, gericht op toekomstbestendige kwaliteit, innovatie en weerbaarheid.

De volgende drie constateringën staan centraal in de begroting 2027 gemaakte keuzes:

- De opgaven groeien sneller dan de beschikbare mensen en middelen;
- De samenleving rekent op meer dan incidentbestrijding alleen;
- De grote transities (energietransitie, vergrijzing, digitalisering en klimaatverandering) beïnvloeden de veiligheidstaak direct.

Recreatieschap

Het Recreatieschap Drenthe is zich ervan bewust dat gemeenten ook in 2027 nog geconfronteerd worden met het zogenoemde 'ravijnjaar'. Dat vraagt om een sobere, doelmatige en realistische koers. De begroting voor 2027 is financieel verantwoord, inhoudelijk gericht op samenwerking en met het oog voor kansen in de regio.

Recreatie en toerisme zijn van grote waarde voor onze regio. Ze dragen bij aan leefbaarheid, gezondheid, werkgelegenheid en de aantrekkelijkheid van Drenthe én de gemeente Ooststellingwerf. Maar de sector staat ook voor uitdagingen: ruimtegebruik, druk op natuur en voorzieningen, veranderende wensen van

bezoekers en een voortdurend beroep op samenwerking en innovatie. Juist in dat speelveld wil Recreatieschap Drenthe verbindend en daadkrachtig opereren. Zij dragen zorg voor provinciale afstemming van beleid, het versterken van de samenwerking tussen overheden en partners, het adviseren van gemeenten en ondernemers, het onderhouden van de toeristische infrastructuur, het coördineren van projecten en het beheren van het Stimuleringsfonds Recreatie en Toerisme. Daarmee vervullen zij een verbindende, uitvoerende en faciliterende rol in het publieke belang.

Drents Archief

Het begrotingsjaar 2027 is het derde jaar waarin het Drents Archief uitvoering geeft aan het meerjarenbeleidsplan Gisteren bewaard, morgen verteld. In de ontwerpbegroting van 2027 geeft het Drents Archief verder uitvoering aan de ambitie om 'archiefexpert' te worden voor haar GR-partners en andere overheidsorganisaties. Dit vraagt onder andere een investering in personeel om een uitgebreide dienstverlening op het gebied van (digitale) archivering te kunnen leveren. Ook intern wordt hier door het Drents Archief op ingezet: in het project Archiefexpert wordt er o.a. gewerkt aan het interne informatiebeheer, kwaliteit, huisvesting en marketing.

In 2027 wijzigt de Gemeenschappelijke regeling qua samenstelling: het ministerie van OCW treedt uit de GR en de gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Meppel en mogelijk Hogeveen en De Wolden treden toe. De rijksarchieftaak blijft gedelegeerd aan het Drents Archief, de bijdrage van het ministerie van OCW binnen de GR wordt in 2027 omgezet naar een specifieke uitkering.

Het saldo van baten en lasten van de begroting 2027 komt uit op € 15.000 negatief. Er is daarom een onttrekking van kosten aan de reserve Doorontwikkeling DA 3.0 van € 15.000 begroot.

2.1 De jaarrekeningen en jaarverslagen worden ter kennisname aangeboden aan de raad.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt niet uitgegaan van een zienswijze en worden de jaarrekeningen en jaarverslagen 2025 ter kennisname aangeboden aan de raad.

4. Kanttekeningen:

1.1 Er is zorg met betrekking tot de kosten in 2027 en verder.

Er is enige zorg is met betrekking tot de kosten in 2027 en verder in verband met de financiële onzekerheden die bij alle deelnemers van de gemeenschappelijk regelingen aanwezig zijn. Het is de vraag of de kosten ook in de toekomst kunnen worden gedragen. Derhalve wordt als zienswijze in de brieven gericht aan de gemeenschappelijke regelingen die voorzien zijn van een meerjarenprognose opgenomen dat wij akkoord gaan met de jaarschijf 2027 en kennis hebben genomen van de jaarschijven 2028, 2029 en 2030.

In de zienswijze gericht aan de VRD wordt aandacht gevraagd voor de doorwerking van rijksbeleid (BDUR). Gezien de omvang van de opgaven binnen het veiligheidsdomein is het van belang dat gemeenten tijdig worden meegenomen in de mogelijke effecten hiervan op de veiligheidsregio en de deelnemende gemeenten.

5. Financiën:

Het totale financiële effect in de verschillende P&C documenten is weergegeven in onderstaande tabel. In deze tabel worden alleen de financiële effecten weergegeven die ook daadwerkelijk worden verwerkt in een P&C document. Voor verder toelichting op de financiële effecten, zie de opmerkingen per gemeenschappelijke regeling.

Financieel effect GR-en t.o.v. begroot	Berap 2 2026	Begroting 2027, jaarschijf 2027	Begroting 2027, jaarschijf 2028	Begroting 2027, jaarschijf 2029	Begroting 2027, jaarschijf 2030
GGD Drenthe	-	-163.155	-189.460	-119.438	-185.211
Veiligheidsregio Drenthe	-	-342.909	-568.036	-674.764	-1.156.925
OD Drenthe	-206.087	-66.864	-132.934	-83.364	-130.188
EMCO	390.196	-	-	-	-
Publiek Vervoer	-	-	-	-	-
Recreatieschap Drenthe	-	-	-	-	-
Drents Archief	-	-	-	-	-
Totaal effect	184.109	-572.928	-890.430	-877.566	-1.472.324

** Er is wel sprake van een financiële wijziging bij EMCO, echter verwachten wij op basis van eerdere ervaringen dat het uiteindelijke tekort over 2027 lager zal uitvallen. Door niet aan te sluiten bij de begroting 2027 van EMCO nemen we feitelijk een voorschot op een beter verwacht begrotingsresultaat. Hierdoor is het niet nodig om de financiële effecten uit de begroting van EMCO te verwerken. Zie verdere toelichting bij het onderdeel EMCO.*

Voor jaarschijf 2027 is hieronder een tabel opgenomen met een opsomming van de verschillen tussen de gevraagde bijdrage en het beschikbare budget. Voor EMCO, Publiek Vervoer en Recreatieschap Drenthe worden in deze tabel het financiële effect weergegeven welke dus niet verwerkt worden in de begroting. Voor EMCO is de reden hiervoor toegelicht, voor Publiek Vervoer en Recreatieschap Drenthe komt dit door het beperkte positieve verschil. Dit geeft dan ook een verschil in het totale financiële effect tussen beide tabellen.

Financieel effect op jaarschijf 2027	Gevraagde bijdrage	Beschikbaar budget	Financieel effect
GGD Drenthe	9.950.071	9.786.916	-163.155
Veiligheidsregio Drenthe	9.407.862	9.064.953	-342.909
OD Drenthe	5.435.784	5.368.920	-66.864
EMCO	2.454.704	2.015.237	-439.467
Publiek Vervoer	110.677	123.591	12.914
Recreatieschap Drenthe	205.147	218.000	12.853
Drents Archief	100.000	100.000	-
Totaal effect	27.664.245	26.677.617	-986.628

GGD

Jaarrekening 2025

Een van de belangrijkste ontwikkelingen in 2025 was het proces dat heeft geleid tot de wijziging van de gemeenschappelijke regeling van GGD Drenthe. Deze wijziging is voor het managementteam ook aanleiding geweest om een denkproces te starten over de toekomstige inrichting van de organisatie. Verder heeft in 2025 een intensief gezamenlijk proces van bestuur en managementteam centraal gestaan om een groot aantal structureel bij de GGD belegde, maar nog additioneel gefinancierde taken, met ingang van 2027 in de basisbegroting van de gemeenschappelijke regeling op te nemen.

2025 is in financiële zin met een positief resultaat van ruim 67 duizend euro afgesloten. Op Jeugdgezondheidszorg Oekraïne is een positief resultaat van € 202.000 behaald. Hier ligt de afspraak onder dat dit teruggaat naar de gemeenten. Echter zal deze terugbetaling ervoor zorgen dat het resultaat netto € 134.000 negatief zal worden. Het AB heeft daarom besloten om het geld niet terug te betalen en het jaarrekeningsaldo te storten in de reserve Organisatieontwikkeling.

Begrotingswijziging 2026

In de begrotingswijziging legt de GGD een verhoging van de deelnemersbijdrage voor. In de begrotingswijziging wordt de gemeentelijke bijdrage omhoog bijgesteld als gevolg van diverse ontwikkelingen, zoals jeugdzorg Oekraïne, Kwaliteitseisen Kinderopvang, Veilig Thuis en bedrijfsvoeringsonderdelen. In totaal wordt de bijdrage verhoogd met € 888.092. Voor Emmen betekent de wijziging een verhoging van € 197.660 van de bijdrage. De verhoogde bijdrage voor jeugdzorg Oekraïne is te dekken uit de verkregen vergoeding bij de decembercirculaire 2025. Deze is verwerkt in de reserve calamiteitenfonds. Ook voor de kosten kwaliteitseisen kinderopvang is geld beschikbaar gesteld via het gemeentefonds. In totaal gaat het samen om een bedrag van € 46.931, deze incidentele kostenstijging wordt neutraal meegenomen bij Berap II.

Voor het overige deel van de verhoogde deelnemersbijdrage (€ 150.729) is de verwachting dat hier voor 2026 mogelijk ruimte voor is in het budget. Dit wordt bij Berap II verder uitgewerkt.

Begroting 2027

In de begroting 2027 gaat de GGD een aantal additionele taken, die voorheen buiten de standaard deelnemersbijdrage gefinancierd werden, overhevelen naar de basistaken. Dit veroorzaakt een financiële verschuiving binnen de interne budgetten. Tevens kan hierdoor de gehanteerde risico-opslag op additionele taken vervallen, wat een financieel voordeel oplevert.

Naast de financiële effecten van de verschuiving van taken neemt de GGD ook een aantal ontwikkelingen op die de deelnemersbijdrage gaan verhogen. Dit betreffen lastenverhogingen voor een structurele bijdrage voor organisatieontwikkeling (€ 350.000), extra formatie-uitbreiding (3 FTE) Veilig Thuis Drenthe (€ 370.000), 3 FTE formatie-uitbreiding inzake gestegen meldingen OGGZ en aanvullend bedrijfsvoering budget ter ondersteuning van primaire processen (€ 259.000). Deze ontwikkelingen zijn structureel van aard. Verder is er ook een loon- en prijsindexatie van 4,1% doorgevoerd in de begroting.

Wanneer de ontwikkelingen in de begroting van de GGD worden afgezet tegen onze interne budgetten levert dit per saldo voor 2027 een nadelig effect op van circa € 163.155. Dit kan nog wijzigen wanneer bepaalde voorgestelde ontwikkelingen na verwerking van zienswijzen niet doorgaan. Meerjarig zijn de financiële effecten opgenomen in onderstaande tabel. Voor de jaren 2028 en verder heeft de GGD alleen loon- en prijsindexatie meegenomen.

Begroting GGD Drenthe	2027	2028	2029	2030
Totale bijdrage Emmen	9.950.071	10.310.433	10.554.700	10.872.037
Begroting Emmen	9.786.916	10.120.973	10.435.262	10.686.826
Effect t.o.v. begroting (-/- is tekort)	-163.155	-189.460	-119.438	-185.211

Veiligheidsregio Drenthe

Jaarrekening 2025

Financieel sluit de VRD het jaar 2025 af met een negatief resultaat van €194.295. Dit resultaat is gunstiger dan eerder werd verwacht bij de 8-maandsrapportage, toen nog werd uitgegaan van een negatief resultaat van ongeveer €445.000. Het verschil wordt vooral veroorzaakt doordat enkele geplande uitgaven zijn doorgeschoven naar 2026. Het negatieve resultaat zal ten laste van de deelnemers gaan. Bij de besluitvorming van de jaarrekening heeft de VRD aanvullend besloten twee niet langer benodigde bestemmingsreserves (totaal € 296.000) te laten vrijvallen ten gunste van de deelnemers. Als gevolg van deze verwerking vindt er over 2025 geen afrekening ten laste van de deelnemers plaats. Het restant van de vrijgevallen reserves gaat naar de bestemmingsreserve Goed Werkgeverschap.

Begroting 2027

De gevraagde deelnemersbijdrage voor Emmen valt in de Begroting 2027 van de Veiligheidsregio Drenthe hoger uit. In de Begroting 2026 was voor jaarschijf 2027 een bijdrage begroot van € 9.064.953. Het financiële effect van de hogere deelnemersbijdrage ten opzichte van onze eigen begroting is opgenomen in onderstaande tabel.

Begroting VRD	2027	2028	2029	2030
Deelnemersbijdrage	7.543.513	8.075.610	8.473.064	8.895.110
24uur bijdrage	1.864.349	1.931.465	1.990.568	2.050.683
Totale bijdrage Emmen	9.407.862	10.007.075	10.463.632	10.945.793
Begroting Emmen	9.064.953	9.439.039	9.788.868	9.788.868
Effect t.o.v. begroting (-/- is tekort)	-342.909	-568.036	-674.764	-1.156.925

De begrote bijdrage aan de VRD valt hoger uit als gevolg van onderstaande ontwikkelingen.

- Korting op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR), deze korting was bij de begrotingswijziging 2026 als incidenteel verwerkt maar komt nu ook in de begroting 2027 terug. De VRD wordt vanuit het Rijk voor 10% gekort op de rijksbijdrage, dit is nu structureel in de begroting verwerkt voor € 790.000.
- Diverse investeringen onder de noemer van Impuls brandweezorg, totaal € 1.200.000. Dit betreffen investeringen in een toekomstbestendige brandweezorg. Hieronder vallen voor het grootste deel (circa € 1.000.000) investeringen in materieel en informatievoorzieningen. Daarnaast vallen hier ook hogere kosten voor het Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB) en FTE-uitbreiding met 1 FTE in de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) vanaf 2028.
- Loon en prijscompensatie.

Het financiële effect van deze ontwikkelingen worden in onderstaande tabel meerjarig weergegeven.

	2026	2027	2028	2029	2030
Loon- en Prijscompensatie		1.410.000	1.360.000	1.243.000	1.285.000
Reparatie bezuiniging Rijksbijdrage BDUR		790.000			
Impuls brandweezorg		1.200.000	1.200.000	723.000	800.000
Op peil brengen kapitaalslasten		60.000	60.000		
Gemeentelijke bijdrage	34.411.000	37.871.000	40.491.000	42.457.000	44.542.000

OD Drenthe

Jaarrekening 2025

Het begrotingsjaar 2025 is afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 1.449.000. Het positieve resultaat wordt voor € 890.000 toegevoegd aan bestemmingsreserves voor Huisvesting & ICT en Aanbesteding zaakstelsel. Hiermee wil de ODD toekomstige lasten afdekken. Het resterende bedrag van het resultaat wordt uitgekeerd aan de deelnemers. Voor Emmen komt uit de jaarrekening een nabetaling van € 433.726 als gevolg voor hogere gerealiseerde uren. Wanneer de resultaatbestemming in mindering wordt gebracht op de afrekening blijft er nog een bedrag van € 366.027 over wat bij Emmen in rekening wordt gebracht. Dit is betrokken bij onze jaarrekening 2025.

Begrotingswijziging 2026

In de begrotingswijziging wordt de gemeentelijke bijdrage omhoog bijgesteld als gevolg van diverse ontwikkelingen, zoals hogere voor de ICT-dienstverlening, hogere loonkosten als gevolg van stijging inhuurtarieven en investeringen in de bedrijfsvoering. Daarnaast speelt het wegwerken van achterstanden een grote rol in de hogere gemeentelijke bijdrage. Zie hiervoor ook paragraaf 3. Argumenten.

Als gevolg van deze ontwikkelingen neemt de bijdrage van Emmen voor de ODD met € 206.087 toe. Hiervoor is geen ruimte beschikbaar binnen het huidige budget. Het tekort wordt meegenomen bij Berap II.

Begroting 2027

De basis voor de ontwerpbegroting 2027 vormt de begroting- en begrotingswijziging 2026, het Jaarprogramma 2026, en de indexering voor 2027. Hoofdzakelijk werkt het wegwerken van de achterstanden in de werkvoorraad, welke ook in de begrotingswijziging 2026 verwerkt zit, door in 2027. Voor 2027 voorziet de begroting van de OD Drenthe een deelnemersbijdrage van € 5.435.784. De bijdrage overschrijdt daarmee de gemeentelijke begrotingsruimte van € 5.368,920 en leidt tot een tekort van € 66.864. Meerjarig loopt dit tekort op tot circa € 130.000.

Begroting ODD	2027	2028	2029	2030
Bijdrage voor Emmen	5.435.784	5.731.446	5.892.524	6.076.026
Beschikbaar budget voor ODD bijdrage	5.368.920	5.598.512	5.809.160	5.945.838
Effect t.o.v. begroting (-/- is tekort)	-66.864	-132.934	-83.364	-130.188

EMCO

Jaarrekening 2025

De EMCO heeft het afgelopen jaar afgesloten met een verlies van € 1.223.000,- waarbij de goedgekeurde gewijzigde begroting sloot met een tekort van € 4.977.000,- waardoor EMCO € 3.754.000,- beter uitkomt dan geprognosticeerd. Dit voordeel wordt grotendeels veroorzaakt door een hogere rijksbijdragen en hogere gerealiseerde opbrengsten. Het voordeel op het rekeningresultaat vloeit terug naar de drie gemeenten. Voor Emmen is dit € 3.055.000. In onze jaarrekening 2025 is dit voordeel reeds voorzien en volledig meegenomen.

Begrotingswijziging 2026

In de Begrotingswijziging 2026 meldt EMCO dat het begrotingstekort voor 2026 € 1.214.800 lager uitvalt. Voor Emmen betekent dit een voordeel van € 390.196 in onze begroting 2026. Het voordeel voor Emmen is een stuk lager dan wat EMCO in deze begrotingswijziging rapporteert. Dat is het gevolg van de interne taakstelling die wij zelf al langere tijd hadden verwerkt in onze begroting. Deze interne taakstelling wordt dus volledig gerealiseerd, er is zelfs dus nog een aanvullend voordeel van € 390.196. Dit wordt meegenomen bij Berap II.

Het verbeterde resultaat wordt voor een groot deel veroorzaakt hogere rijksbijdragen voor de WSW. De jaarlijkse verhoging van de rijksbijdrage WSW is bij de begroting 2026 te laag ingeschat. Dit leidt nu tot een aanzienlijke verbetering. Tevens is er sprake van een hogere omzet. EMCO geeft aan dat dit komt doordat ze intern de opbrengsten per afdeling taakstellend hebben neergezet. Wel zit er in de begrotingswijziging ook een toename van de bedrijfslasten van € 1.260.100. Dit is een forse stijging welke hoofdzakelijk wordt veroorzaakt door stijging van de loonkosten van ongesubsidieerd personeel. EMCO licht tot dat dit komt door het bereiken van de pensioenleeftijd van circa 36 SW medewerkers. Dit wordt opgevangen door doorstroming maar ook uitbreiding van het ambtelijk personeelsbestand (ongesubsidieerd).

Begroting 2027

De begroting 2027 van EMCO komt uit op een tekort van € 3.037.677, het aandeel van Emmen hierin bedraagt € 2.455.000. In de begroting 2026 was voor 2027 een tekort begroot van € 3.295.000. Dit is een verbetering van € 257.000 op totaalniveau, specifiek voor Emmen is dit € 227.000. Voor onze eigen begroting levert dit echter geen voordeel op, aangezien wij al een structurele interne taakstelling hanteren. Onze interne taakstelling zit € 440.000 lager dan wat EMCO begroot.

Ondanks dat 2027 een positieve bijstelling laat zien is de meerjarenraming wel negatief bijgesteld. De jaarschijf 2028 is met € 613.000 verslechterd en jaarschijf 2029 zelfs met € 1.163.000, dit betreft op totaalniveau. Het financiële effect voor Emmen blijkt uit de volgende tabel.

Structureel effect begroting EMCO 2027	2027	2028	2029	2030
Aandeel Emmen Begroting 2026 EMCO	2.682.130	2.494.096	1.768.822	*
Aandeel Emmen Begroting 2027 EMCO	2.454.704	2.971.016	2.695.488	1.282.653
Effect op bijdrage Emmen aan EMCO (negatief is nadeel)	227.426	-476.920	-926.666	-

(* jaarschijf 2030 was niet opgenomen in Begroting 2026)

Uit de meerjarenraming blijkt dat begrotingstekorten op de lange termijn vooral veroorzaakt worden door een subsidietekort op de WSW. Richting 2030 lopen de rijksbijdragen WSW flink achter bij de oplopende loonkosten WSW. De vraag is of er in de komende circulaire geen bijstellingen op de rijksbijdragen zullen komen die dat gat mogelijk verkleinen. Vooral aangezien EMCO regelmatig met een positieve begrotingswijziging komt naar aanleiding van gunstige bijstellingen op de rijksbijdrage WSW. Zie ook de begrotingswijziging 2026. Als gevolg daarvan hoeven wij het voordeel benoemd in de tabel hiervoor (uit de Begroting EMCO 2027) niet bij de Kaderbrief/ Begroting 2027 te verwerken. Daarnaast spelen de komende jaren de governance-ontwikkelingen bij EMCO, waardoor het financiële perspectief na 2027 moeilijk in te schatten is. Ook om die reden worden de meerjarig verhoogde bijdrage van Emmen vooralsnog niet meegenomen.

Hieronder de gevraagde Emmense bijdrage, afgezet tegen het budget beschikbaar binnen de begroting.

Structureel effect begroting EMCO 2027	2027	2028	2029	2030
Begroting EMCO 2027, aandeel Emmen	2.454.704	2.971.016	2.695.488	2.703.568
Begrote bijdrage in Begroting Emmen	2.015.237	1.758.237	1.519.413	1.519.413
Verschil bijdrage t.o.v. intern begroot	-439.467	-1.212.779	-1.176.075	-1.184.155

Publiek vervoer:

Jaarrekening 2025

Publiek Vervoer heeft over 2025 een positief resultaat behaald van € 234.830. Het positieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt doordat een aantal vacatures niet kon worden ingevuld. Dit voordeel wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve om hiermee het vervolg van de aanbesteding en de doorontwikkeling van de organisatie te bekostigen (vermindering kwetsbaarheid). Dit zorgt ervoor dat de deelnemers hier in de toekomst geen extra financiële bijdrage voor hoeven te leveren.

In vergelijking met 2024 was het aantal gereden ritten in 2025 vergelijkbaar. Het vervoer heeft zich enigszins hersteld maar het aantal vervoersbewegingen is structureel lager (circa 30%) dan voor 2020. Voor vervoerders blijft het een uitdaging om voldoende chauffeurs aan te trekken. Met name in spijtijden waar ook het leerlingenvervoer zijn piek kent is het een puzzel om het vervoer te organiseren. Tot op heden lukt dit met de nodige inspanningen nog wel.

Begrotingswijziging 2026

Publiek Vervoer heeft voor 2026 een begrotingswijziging ingediend. Hierin zijn de kosten voor de klanttevredenheidsonderzoeken, projectkosten voor de aanbesteding (gedekt vanuit de bestemmingsreserve) en het project inclusief reizen (ook gedekt vanuit de bestemmingsreserve). De kosten voor het klanttevredenheidsonderzoek (€ 42.500) worden volgens de reguliere verdeelsleutel over de gemeenten verdeeld. Door dit in de begroting op te nemen hoeft Publiek Vervoer dit niet apart aan gemeenten te factureren. De stijging voor Emmen (€ 4.800) is op te vangen binnen de huidige begroting.

Begroting 2027

De bijdrage in 2027 zoals opgenomen in de begroting van Publiek Vervoer bedraagt € 110.677. Dit is iets hoger ten opzichte van 2025 (€ 105.598,). De stijging wordt veroorzaakt door de indexatie. De hogere bijdrage is op te vangen binnen de huidige begroting.

Recreatieschap

Jaarrekening 2025

Het boekjaar 2025 is afgesloten met een positief resultaat van € 49.043. Het voornemen is om dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve personele inzet. De achterliggende reden hiervoor is dat het Recreatieschap Drenthe extra inhuurkosten externen heeft door de langdurige afwezigheid van twee collega's.

Begrotingswijziging 2026

Het Recreatieschap Drenthe heeft voor 2026 geen begrotingswijziging ingediend.

Begroting 2027

De voorgestelde bijdrage van de gemeente Emmen in de begroting 2027 van het Recreatieschap Drenthe is € 205.147. Deze gemeentelijke bijdrage bestaat uit twee onderdelen. De gemeente Emmen draagt € 182.237 bij aan de exploitatiekosten en € 22.910 aan het Stimuleringsfonds waaruit recreatief-toeristische projecten een financiële stimulans kunnen ontvangen. De in het jaar 2027 gevraagde bijdrage van € 205.147 is hoger dan het gevraagde en toegekende bedrag van € 195.482 in het jaar 2026. In de gemeentelijke begroting is voor het begrotingsjaar 2027 een bedrag van € 218.000 geraamd en is daarmee toereikend. Wij gaan akkoord met de jaarschijf 2027 en hebben kennisgenomen van de jaarschijven 2028, 2029 en 2030 waarvoor overigens de huidige gemeentelijke meerjarenbegroting tevens toereikend is.

Drents Archief

Jaarrekening 2025

Het boekjaar 2025 is afgesloten met een positief resultaat van € 51.095. Het positieve resultaat is vooral veroorzaakt door incidentele opbrengsten vanuit het Rijk en niet begrote dienstverlening aan twee DVO partners. Het voornemen is om dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve Doorontwikkeling Drents Archief.

Begrotingswijziging 2026

Het Drents Archief heeft geen begrotingswijziging 2026 aangeboden, maar de verwachting is wel dat dit later dit jaar nog wel zal gebeuren.

Begroting 2027

Het saldo van baten en lasten van de begroting 2027 komt uit op € 15.000 negatief. Dit wordt gedekt door een reserveonttrekking, per saldo is het begrotingsresultaat nihil. Voor Emmen wordt een bijdrage gevraagd van € 100.000, voor 2027 is nog een kortingspercentage van toepassing voor e-depot dienstverlening. De bijdrage is op te vangen binnen de huidige begroting.

6. Uitvoering:

De gemeenschappelijke regelingen worden op de hoogte gebracht van de zienswijze van de raad.
Na behandeling van de begrotingen 2027, respectievelijk begrotingswijzigingen 2026, in de raad worden de brieven verstuurd.

Een concept-besluit is bijgevoegd.

Emmen, 18 augustus 2026.

Burgemeester en wethouders van Emmen,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

N.A. Plantinga

H.F. van Oosterhout

Jaar Zaaknummer

2026 147487-2026

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 18 augustus 2026,

besluit:

1. De begrotingen 2027 van de gemeenschappelijke regelingen GGD Drenthe/SamenDrenthe, EMCO-groep, Omgevingsdienst Drenthe, Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe (Publiek Vervoer), Drents Archief en Recreatieschap Drenthe, voor wat betreft de jaarschijf 2027, en de begrotingswijzigingen 2026 van de gemeenschappelijke regelingen GGD Drenthe, EMCO-groep, Omgevingsdienst Drenthe en Publiek Vervoer Groningen Drenthe (Publiek Vervoer) van een positief advies te voorzien;
2. Kennis te nemen van de jaarrekeningen 2025 van de gemeenschappelijke regelingen GGD Drenthe, EMCO-groep, Omgevingsdienst Drenthe, Samenwerkingsorganisatie Publiek Vervoer Groningen Drenthe Drents Archief en Recreatieschap Drenthe.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 24 september 2026.

de griffier,

de voorzitter,

S. Engelen

H.F. van Oosterhout